

Vjesnik Вісник

Broj 94, 6/2024. / Номер 94, 6/2024.

ISSN 1847-327X

ukrajinske zajednice u Hrvatskoj

української громади в Хорватії

DOBRO UVIJEK POBJEĐUJE!

ХОРВАТІЯ НАДАЄ УКРАЇНІ ВІЙСЬКОВУ ДОПОМОГУ ТА ФІНАНСИ ДЛЯ ЕНЕРГЕТИКИ

Військову допомогу, фінансову підтримку та конфіскацію російських активів обговорили прем'єр-міністри України Денис Шмигаль та Хорватії Андрей Пленкович. Зустріч відбулася в Києві, 11 вересня 2024 року.

Глава українського Уряду відзначив успішну двосторонню співпрацю в різних галузях. Представники урядів країн підписали два документи:

- Меморандум про взаєморозуміння між Міністерством юстиції України та Міністерством юстиції, державного управління та цифрової трансформації Республіки Хорватія;

- Програму співробітництва між Міністерством освіти і науки України та Міністерством науки, освіти та молоді Республіки Хорватія у сфері науки та технологій.

За словами Дениса Шмигала, це сприятиме подальшій євроінтеграції України. Він подякував Хорватії за підтримку України на цьому шляху.

Прем'єр-міністр України також повідомив, що хорватська компанія із розмінування DOK-ING відкрила своє представництво в Україні. «Це допоможе пришвидшити процес розмінування завдяки обміну досвідом і технологіями», - переконаний Денис Шмигаль.

Під час розмови прем'єр-міністрів, серед іншого, йшлося про фінансові потреби для покриття державного бюджету та конфіскацію російських активів. Денис Шмигаль подякував за підтримку програми Ukraine Facility в розмірі 50 млрд євро.

Андрей Пленкович зі свого боку повідомив, що Хорватія виділяє новий пакет військової допомоги та ще 5 млн євро для української енергетики.

«Україна високо цінує всю надану допомогу з боку Хорватії. Дякуємо за підтримку нашої країни», - зазначив Денис Шмигаль.

Посольство України в Республіці Хорватія

IMPRESUM:

Izdavač: Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske

Видавця: Українська громада Республіки Хорватія

Vijeće Europe 204, 32 000 Vukovar

e-mail: ukrajinskazajednica.hr@gmail.com

MB: 2331748 ; OIB: 35971824466

Žiro račun: PBZ HR4823400091110579040

Uredništvo Vjesnika:

Svetog Roka 53A, 31 000 Osijek

Tel: 098/ 1933-288

e-mail: vjesnikuz@gmail.com

ISSN 1847-327X

“Vjesnik” je dvomjesečnik, izlazi šest puta godišnje

Naklada: 1000 primjeraka

Tisak: Grafika d.o.o., Strossmayerova 295, 31 000 Osijek

За видавця: Владо Карешин

Za izdavača: Vlado Karešin

Головний редактор: Оксана Мартинюк

Glavni urednik: Oksana Martinjuk

Редакція:

Борис Гралюк, Микола Застрижний, Іван Семенюк,
Віктор Камінський, Оксана Стурко, Олеся Рагуз

Uredništvo:

Boris Graljuk, Nikola Zastrižni, Ivan Semenjuk,
Viktor Kaminskyj, Oksana Sturko, Olesja Raguz

Лектор хорватської мови: Нівес Романек

Lektor hrvatskog jezika: Nives Romanjek

Дизайн та комп'ютерна верстка: Антонія Буруш

Dizajn i kompjuterski prijelom: Antonia Buruš

Sadržaj / Зміст

Novosti iz djelatnosti Ukrajinske zajednice Republike Hrvatske

- 4 ODRŽANA 107. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE
- 4 SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE OTVARA SAVJETOVANJE S JAVNOŠĆU
- 4 PLENKOVIĆ STIGAO U NENAJAVLJENI POSJET UKRAJINI
- 5 PLENKOVIĆ: NASTAVLJAMO SNAŽNO PODUPIRATI UKRAJINSKI NAROD I VODSTVO U VREMENU DUGOTRAJNE RUSKE AGRESIJE
- 6 ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ АНДРЕЙ ПЛЕНКОВИЧ: УКРАЇНА І ДАЛІ МОЖЕ РОЗРАХОВУВАТИ НА ПОТУЖНУ ПІДТРИМКУ ХОРВАТІЇ
- 8 СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ
- 8 TRČIMO ZA JUNAKE UKRAJINE
- 10 У ЗАГРЕБІ ВІДБУЛАСЯ ПЕРША МІЖНАРОДНА НАУКОВА УКРАЇНІСТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
- 10 СОЛІДАРНІ З УКРАЇНОЮ
- 10 УКРАЇНУ ПІДТРИМУЮТЬ УСІ ПОШТИ СВІТУ
- 11 U VUKOVARU ODRŽAN 18. FILM FESTIVAL PODUNAVSKIH ZEMALJA
- 12 ЛІТНЯ ШКОЛА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ 2024

Vijesti iz Ukrajine

- 16 ŽENE U ZAŠTITI NEBA
- 17 ПЛАН ПЕРЕМОГИ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ АМЕРИЦІ
- 18 ОЛЕНА ЗЕЛЕНСЬКА: ПОШИРЕННЯ ЗНАНЬ ПРО УКРАЇНУ – ТЕЖ ВАЖЛИВА ФОРМА ПРОТИСТОЯННЯ АГРЕСОРУ

Čuvajmo vjeru i duhovne tradicije

- 19 SVEČANI DOLAZAK MOĆI SVETOG ŠARBELA U GRKOKATOLIČKU KATEDRALU U KRIŽEVCIMA
- 20 PROSLAVA SVETKOVINE UZVIŠENJA ČASNOGA I ŽIVOTVORNOGA KRIŽA GOSPODNJEGA U SLAVONSKOM BRODU

Djelatnost naših društava

- 22 U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA RADIONICA IZRADE POZNATIH UKRAJINSKIH PIROGA
- 23 ДИТЯЧА ВИСТАВА «КОТИГОРОШКО» ЗАЧАРУВАЛА ПУБЛІКУ В РІЄЦІ
- 25 ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГ АНТОНІЇ ЦВІД У РІЄЦІ «ТАЄМНИЦІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. НЕЙМОВІРНІ ІСТОРІЇ КОХАННЯ»
- 26 U KANIŽI ODRŽANA MANIFESTACIJA „TUĐEM SE UČITE I SVOGA SE NE STIDITE“
- 28 DJELATNOST UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ IZ KANIŽE
- 29 МИСТЕЦЬКИЙ ПЛЕНЕР «ОБІЙМИ» У ХОРВАТІЇ

Povijesne ličnosti Ukrajine

- 30 ISTAKNUTI UKRAJINSKI PISAC IVAN FRANKO

Zanimljivosti

- 32 GLAZBENA DJELA NA POEZIJU TARASA ŠEVČENKA
- 34 LJETNA ŠKOLA UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE 2024.

NA NASLOVNOJ STRANICI: Dječja predstava „Kotyhoroško“ u Rijeci. Gostovanje djece iz Pule.

NA ZADNJOJ STRANICI: „OLUJA ZA UKRAJINU“ MIR KROZ SNAGU!

ODRŽANA 107. SJEDNICA SAVJETA ZA NACIONALNE MANJINE REPUBLIKE HRVATSKE

Dana 24. rujna 2024. godine održana je 107. sjednica Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

Na 107. sjednici glavni ravnatelj Robert Šveb s predstavnicima Hrvatske radiotelevizije podnio je Izvješće o proizvedenim, suproizvedenim i objavljenim programima namijenjenim informiranju pripadnika nacionalnih manjina u 2023. godini. Nacionalne su manjine u radijskom i televizijskom programu u 2023. godini bile zastupljene s udjelom od 1,38% što čini povećanje od 13% u odnosu na 2022. godinu kada je zastupljenost bila 1,22%.

Razlog porasta zastupljenosti su povećanje broja emisija i minuta dokumentarnih sadržaja Hrvatske radiotelevizije te gotovo dvostruko povećanje dokumentarnih sadržaja na platformi HRTi. Dogovoren je nastavak održavanja konzultativnih sastanaka s Ravnateljstvom i Programskim vijećem Hrvatske radiotelevizije radi osiguranja kontinuiteta u razmjeni mišljenja o ostvarivanju prava manjina na pristup javnim medijima i iznošenja prijedloga o sadržaju i udjelu programa namijenjenih manjinama u cjelokupnom programu.

Članovi Savjeta jednoglasno su donijeli odluku o upućivanju u javno savjetovanje prijedloga Kriterija financiranja i ugovaranja programa ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina.

Prihvaćeni su zahtjevi za prenamjenom sredstava odobrenih za programe kulturne autonomije udruga Zajedničko vijeće općina, Vukovar, Eugena Kvaternika 1 i Savez Roma u Republici Hrvatskoj KALI SARA, Zagreb, Pavla Hatza 23/5.

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske
25.9.2024.

SAVJET ZA NACIONALNE MANJINE OTVARA SAVJETOVANJE S JAVNOŠĆU

Savjet za nacionalne manjine otvara savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Kriterija financiranja i ugovaranja programa ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina, koje se provodi u razdoblju od 25. rujna do 24. listopada 2024. godine.

Prijedloge i primjedbe na Nacrt prijedloga Kriterija financiranja i ugovaranja programa ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina možete dostaviti putem obrasca dostupnog na poveznici ispod teksta.

Na službenoj stranici Savjeta za nacionalne manjine:

- Nacrt prijedloga Kriterija financiranja i ugovaranja

programa ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina;

- Obrazloženje razloga i ciljeva koji se žele postići donošenjem Kriterija;
- Obrazac za sudjelovanje u savjetovanju s javnošću;
- Odluka o osnivanju Radne skupine za izradu Prijedloga Kriterija;
- Plan savjetovanja s javnošću Savjeta za nacionalne manjine za 2024. godinu.

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske
25.9.2024.

PLENKOVIĆ STIGAO U NENAJAVLJENI POSJET UKRAJINI

Premijer Andrej Plenković doputovao je u Kijev, u radni posjet Ukrajini, potvrdila je Vlada RH. Uz njega su ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman, ministar pravosuđa i uprave Damir Habijan te ministar znanosti i obrazovanja Radovan Fuchs. Tijekom boravka u Kijevu, Plenković se sastaje s ukrajinskim državnim vrhom - predsjednikom Ukrajine Volodimirom Zelenskim, predsjednikom Vrhovne Rade Ruslanom Štefančukom i predsjednikom Vlade Ukrajine Denisom Šmihalom, a sudjelovat će i na sastanku na vrhu Krimске platforme. Hrvatska, kako navodi Vlada, snažno podržava Međunarodnu krimsku platformu te ima vrlo aktivnu ulogu u okviru ove platforme, budući da je bila i domaćin Prvog parlamentarnog summita u listopadu 2022.

"Ovo je treći posjet predsjednika Vlade Plenkovića Ukrajini od početka ruske agresije, 24. veljače 2022. te još jedan znak solidarnosti Hrvatske s Ukrajinom, koja danas brani svoju slobodu, europsku sigurnost, ali i zajedničke demokratske vrijednosti i načela međunarodnog prava. Hrvatska nastavlja pružati kontinuiranu političku, gospodarsku, humanitarnu i vojnu podršku ukrajinskom narodu", istakla je Vlada.

Po dolasku u Kijev, Plenković je sudjelovao na svečanosti otkrivanja Spomenika žrtvama genocida nad Krimskim Tatarima, koju su predvodili predsjednik Zelenski i Mustafa Džemilev, lider krimsko-tatarskog naroda.

Predsjednik Vlade sudjelovat će i na prijemu u organizaciji tvrtke DOK-ING povodom najave otvaranja ureda te tvrtke u Kijevu. Tijekom posjeta, kako je najavljeno, predstaviti će se novi paket bilateralne pomoći Hrvatske za Ukrajinu. Predviđeno je i potpisivanje Memoranduma o suglasnosti između Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Hrvatske i Ministarstva pravosuđa Ukrajine te Programa suradnje Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Hrvatske i Ministarstva znanosti i obrazovanja Ukrajine na područjima znanosti i tehnologije.

Večernji.hr

PLENKOVIĆ: NASTAVLJAMO SNAŽNO PODUPIRATI UKRAJINSKI NAROD I VODSTVO U VREMENU DUGOTRAJNE RUSKE AGRESIJE

Na sastanku s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim, koji mu je tom prigodom zahvalio na dolasku i na ukupnoj potpori Hrvatske od početka ruske agresije na Ukrajinu, kako na nacionalnoj razini tako i unutar Europske unije i NATO-a, premijer Plenković predstavio je novi paket bilateralne pomoći Hrvatske za Ukrajinu. Poručio je kako je ovaj njegov posjet još jedan signal potpore ukrajinskom vodstvu i narodu u vremenu dugotrajne i snažne ruske agresije na Ukrajinu. Govoreći o kontinuiranoj potpori Ukrajini, kazao je da je Hrvatska u protekle dvije godine za tu svrhu izdvojila oko 300 milijuna eura. Premijer je sudjelovao i na sastanku Međunarodne krimske platforme, s kojeg je poslao jasnu poruku - „Krim je Ukrajina, a ne Rusija, i to je snažna politička poruka koju prenosi Krimska platforma“.

Predsjednik Vlade Andrej Plenković boravio je danas u Kijevu, u radnom posjetu Ukrajini. Uz predsjednika Vlade bili su ministar vanjskih i europskih poslova Gordan Grlić Radman, ministar pravosuđa i uprave Damir Habijan te ministar znanosti i obrazovanja Radovan Fuchs.

Ovo je treći posjet predsjednika Vlade Plenkovića Ukrajini od početka ruske agresije, 24. veljače 2022. te još jedan znak solidarnosti Hrvatske s Ukrajinom, koja danas brani svoju slobodu, europsku sigurnost, ali i zajedničke demokratske vrijednosti i načela međunarodnog prava. Hrvatska nastavlja pružati kontinuiranu političku, gospodarsku, humanitarnu i vojnu podršku ukrajinskom narodu.

Po dolasku u Kijev, predsjednik Vlade sudjelovao je na svečanosti otkrivanja Spomenika žrtvama genocida nad Krimskim Tatarima, koju su predvodili predsjednik Zelenski i Mustafa Džemilev, lider krimsko-tatarskog naroda.

Potom se sastao s ukrajinskim predsjednikom Volodimirom Zelenskim, koji mu je tom prigodom zahvalio na dolasku i na ukupnoj potpori Hrvatske od početka ruske agresije na Ukrajinu, kako na nacionalnoj razini tako i unutar Europske unije i NATO-a.

Hrvatska dosad za pomoć Ukrajini izdvojila oko 300 milijuna eura

Premijer Plenković poručio je kako je ovaj njegov posjet još jedan signal potpore ukrajinskom vodstvu i narodu u vremenu dugotrajne i ruske agresije na Ukrajinu.

Govoreći o kontinuiranoj potpori Ukrajini, premijer Plenković kazao je da je Hrvatska u protekle dvije godine za tu svrhu izdvojila oko 300 milijuna eura.

Hrvatska Ukrajini pokaže i svojim iskustvima u razmišljanju, dodao je premijer Plenković, podsjetivši na prvu Međunarodnu donatorsku konferenciju koja je održana u Zagrebu prošle godine.

Naveo je i energetske potporu, a Hrvatska će za obnovu oštećene energetske infrastrukture donirati pet milijuna eura.

Najavio je sastanak na vrhu između zemalja jugoistočne Europe i Ukrajine, koji će se održati u Dubrovniku, a predstavlja potporu tih zemalja ukrajinskim mirovnim naporima te europskim ambicijama.

Hrvatska je snažno podržala, podsjetio je, odluku o otvaranju pregovora za članstvo Ukrajine u Europskoj uniji, a pomoći će i svojim iskustvom, kao najrecentnija članica koja je prošla kroz pregovore.

Krim je Ukrajina, a ne Rusija

Premijer je s hrvatskim izaslanstvom sudjelovao na četvrtom summitu Međunarodne krimske platforme, diplomatske inicijative, koju Hrvatska snažno podupire i u kojoj ima

aktivnu ulogu, budući da je bila i domaćin 1. parlamentarnog summita 2022. godine.

"Dozvolite mi da naglasim važan princip i činjenicu: Krim je Ukrajina, a ne Rusija, i to je snažna politička poruka koju prenosi Krimska platforma", poručio je Plenković.

Istaknuo je, također, kako je osnivanje Krimske platforme prije tri godine odigralo važnu ulogu u aktualiziranju pitanja privremeno okupiranog Krima.

Međunarodna zajednica ne smije zaboraviti da je okupacija započela prije više od deset godina, i invazija 2022. nije bila početak ruske agresije, podsjetio je premijer, dodavši kako kršenja ljudskih prava od strane Rusije na okupiranom Krimu postaju sve raširenije.

Osuđujemo progon ukrajinskog identiteta i progon krimskih Tatara u privremeno okupiranom Krimu, kazao je, uz poruku kako svi zatvorenici moraju biti oslobođeni, a svi odgovorni za zločine moraju biti kažnjeni.

Podsjetio je i na činjenicu da je Rusija privremeno okupirani Krim pretvorila u militarizirano područje, te ga koristi kao mostobran za agresiju i kao točku kontrole nad Crnim morem.

"Ukrajina koristi svoje zakonsko pravo na samoobranu kako bi zaštitila svoj suverenitet i građane prema međunarodnom

pravu. Ovo pravo se odnosi i na privremeno okupirani Krim", izjavio je Plenković.

Tijekom boravka u Kijevu, premijer se sastao s predsjednikom Vlade Ukrajine Denisom Šmihalom, Na sastanku su razgovarali o vojnoj pomoći, financijskoj potpori i oduzimanju ruske imovine, a istaknuta je i uspješna bilateralna suradnja u različitim područjima.

Tako su tom prigodom potpisani Memorandum o suglasnosti između Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Hrvatske i Ministarstva pravosuđa Ukrajine, te Program suradnje Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih Hrvatske i Ministarstva znanosti i obrazovanja Ukrajine na područjima znanosti i tehnologije.

Plenković se susreo i s predsjednikom Vrhovne Rade Ruslanom Štefančukom, koji je izrazio iskrenu zahvalnost hrvatskom premijeru na aktivnom sudjelovanju Hrvatske na summitu i svestranoj potpori Ukrajini.

Sudjelovao je i na prijemu u organizaciji tvrtke DOK-ING u povodu otvaranja ureda te tvrtke u Kijevu, gdje je naglasio kako vjeruje da će ekspertiza hrvatskih tvrtki biti korisna Ukrajini u razminiranju teritorija i procesu obnove.

Vlada Republike Hrvatske
11.09.2024.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ АНДРЕЙ ПЛЕНКОВИЧ: УКРАЇНА І ДАЛІ МОЖЕ РОЗРАХОВУВАТИ НА ПОТУЖНУ ПІДТРИМКУ ХОРВАТІЇ

Два роки тому, після агресії, що почалася 2014 року, коли був окупований Донбас і анексований український Крим, Росія почала жорстоке і відкрите військове вторгнення в Україну. Відтоді ми стали свідками героїчних зусиль керівництва України, народу та армії у захисті свого дому та права на свободу та незалежність. Але у цій війні українці також борються за безпеку всієї Європи, адже поразка України кардинально змінила б геополітичні відносини та неминуче підвищила російські апетити до Європи. Тому Україна не самотня у своїй боротьбі. Широка і потужна підтримка демократичного світу є вираженням опору щодо ідеї про те, що влада

сильнішого має пріоритет над міжнародним правом, мораллю та універсальними цінностями. І Хорватія потужно з Україною.

За ці два роки ми стали свідками варварських нападів на українські міста та мирних жителів, найжорстокіших військових злочинів, безсердечного викрадення та депортації українських дітей, нищівних атак на енергетичну та критичну інфраструктуру та морських блокад, економічні наслідки яких відчуває на собі весь світ, включаючи і хорватських громадян. Пам'ятаємо і про героїчних захисників Маріуполя, які, як і захисники Вуковара, також витримали тримісячну облогу до повного руйнування міста. Водночас ми були вражені рішучістю українського керівництва, боєздатністю української армії та мужністю українського народу, героїчний опір якого викликав безпрецедентну хвилю солідарності та допомоги міжнародної спільноти.

Сьогодні Кремлю також зрозуміло, що російська мета підкорити Україну провалилася. Крім того, Україна звільнила значні території під Харковом і Херсоном і, незважаючи на несприятливе співвідношення сил, чинить жорсткий опір агресору. Водночас Європа ніколи не була менш залежною від російських джерел енергії, НАТО ніколи не був сильнішим, а вільний і демократичний світ як і раніше відданий підтримці України.

Під керівництвом Уряду, Хорватія допомагала і продовжує допомагати Україні - політично, дипломатично, економічно, військово та гуманітарно, приймаючи біженців. Як країна, яка сама була жертвою великосербської агресії, Хорватія щиро передає свій унікальний досвід Вітчизняної війни дружній Україні, особливо у сфері розмінування та судового переслідування винних у воєнних злочинах, надає допомогу в реабілітації поранених мирних жителів та захисників.

На знак підтримки України за останні два роки в Хорватії відбулися дві великі міжнародні конференції, присвячені Україні: Перший парламентський саміт Міжнародної Кримської платформи та Міжнародна донорська конференція з гуманітарного розмінування

України. Як одна з небагатьох країн, яка ще до російського вторгнення чітко підтримувала європейську перспективу України, підписавши декларацію Зеленського-Пленковича в Києві у 2021 році, Хорватія завзято підтримала історичне рішення про відкриття переговорів про членство України в Європейському Союзі. Окрім значної військової допомоги, яку ми надали самі, ми також підтримали рішення про надання Україні довгострокової допомоги Європейського Союзу у розмірі 50 мільярдів євро.

Крім того, що ці рішення є відображенням чіткого визначення прихильності хорватського уряду на боці атакованої України та захисту демократичних цінностей, вони сприяють загальній європейській підтримці України та єдності Європейського Союзу, а також довірі до Хорватії як країни члена НАТО. Тому, в цей день ми віддаємо належну шану всім жертвам російської агресії, впевнені в остаточній перемозі України та звільненні всіх окупованих і анексованих територій. У захисті свого суверенного права вільно і самостійно вирішувати власну долю український народ може розраховувати на підтримку Хорватії, яка не забуває про підтримку України у Вітчизняній війні.

Посольство Республіки Хорватія в Україні
24.02.2024.

СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Понад 30 країн і ЄС ухвалили Спільну декларацію про підтримку відновлення та реконструкції України

У Нью-Йорку відбулася зустріч у форматі «Група семи» + Україна, під час якої понад 30 країн і Європейський Союз ухвалили Спільну декларацію про підтримку відновлення та реконструкції України.

Під час ухвалення Спільної декларації виступили Президент України Володимир Зеленський, Президент США Джоозеф Байден, Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн, Прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер, Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні та Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо.

Джоозеф Байден наголосив на тому, що цю декларацію оприлюднюють, щоб засвідчити підтримку України зараз і в майбутньому.

«Я сповнений рішучості забезпечити, щоб Україна мала те, що їй потрібно для перемоги та боротьби за своє виживання. Завтра я оголошу низку дій для прискорення підтримки українських військових», – заявив Президент США.

Він також наголосив, що країни-партнери допоможуть Україні перейти від економічної стійкості до економічного відродження. За словами Джоозефа Байдена, на відбудову країни працюватимуть доходи від заморожених російських активів.

Володимир Зеленський зазначив, що це спільне зобов'язання сприятиме відновленню України. Воно

передбачає координацію відповідних зусиль через Українську платформу донорів. Президент акцентував, що ця підтримка має стати відчутною вже цього року.

«Це свідчить про наш спільний погляд на життя – ми захищаємо людей, і ми забезпечуємо людям можливість жити. І абсолютно виправдано, що ті, хто допомагає нам вистояти зараз, першими – разом з Україною – отримають користь від масштабної відбудови», – наголосив він.

Головні пункти декларації: всебічне сприяння відбудові України на її шляху до членства в ЄС, координація підтримки через Українську платформу донорів, надання до кінця року додаткової фінансової підтримки на суму близько 50 млрд дол. США коштом доходів від заморожених російських активів, частину з яких спрямують на оборонні потреби.

Підписанти чітко заявили, що завдяки колективній підтримці української реконструкції та відновлення вони забезпечать, щоб Росія не змогла досягти своїх цілей, а також зроблять усе, щоб після закінчення війни Україна мала стійку до російських загроз економіку. Спільна декларація відкрита для підписання.

*Офіційне інтернет-представництво
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
26 вересня 2024 року*

TRČIMO ZA JUNAKE UKRAJINE

31. kolovoza 2024. godine u 9 sati po prvi put u Republici Hrvatskoj, u gradu Zagrebu održana je utrka "Poštujem vojnike, trčim za junake Ukrajine" na stazama Sportsko-rekreativnog centra Bundek.

Utrka "Poštujem vojnike, trčim za junake Ukrajine" godišnja je domoljubna tradicija u Ukrajini kojom se ođaje počast

svim ukrajinskim braniteljima poginulim tijekom ruske agresije na Ukrajinu koji se obilježava 29. kolovoza. Ove godine, sedma utrka po redu održavala se na različitim lokacijama u subotu 31. kolovoza. Utrku je pokrenuo 2018. godine Oleh Durmasenko, otac poginulog "kiborga" Olesijsa Durmasenka, zajedno s istomišljenicima Taisijom Bratasjuk i Dmytrom

Prymachenko. Tijekom godina postojanja utrke, njezina se popularnost proširila s područja Ukrajine na gotovo 40 zemalja svijeta gdje se tisuće Ukrajinaca pridružuju kako bi odali počast onima koji su poginuli braneći neovisnost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine te kako bi iskazali zahvalnost i poštovanje obiteljima poginulih branitelja.

Pred startom sudionici su nakon himni Ukrajine i Hrvatske odali počast poginulima u ratu protiv ruske agresije minutom šutnje te su nakon nekoliko pozdravnih riječi predstavnika Veleposlanstva Ukrajine u RH Dmytra Horbanja, predsjednice Ukrajinske zajednice Grada Zagreba Marije Meleško i predsjednika „Červone kalyne“ Vadyma Kovenje krenuli u akciju u kojoj su trkači prema pravilima utrke mogli odabrati hoće li trčati 2 km, 5 km ili 10 km.

U Zagrebu su prijavljenima uz potporu sponzora, tvrtke Front Development d.o.o. iz Zagreba, organizatori osigurali majice na kojima je otisnut službeni logo sveukrajinske akcije

te ime i prezime osobe koja je dala život u borbi za teritorijalnu cjelovitost i nezavisnost Ukrajine u razdoblju od 2014. do 2024. godine.

Organizatori događaja bile su udruge Ukrajinska zajednica Grada Zagreba i „Crvena Kalyna“ uz potporu Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj i Ministarstva branitelja Ukrajine. U utrci je sudjelovalo ukupno pedesetak trkača među kojima su bili predstavnici ukrajinske nacionalne manjine u Zagrebu i osobe iz Ukrajine pod privremenom zaštitom Republike Hrvatske. Bio je to dobar start. Nadamo se da ćemo iduće godine uključiti u ovu akciju i naše hrvatske prijatelje koji podržavaju Ukrajinu i ukrajinski narod u ovom teškom povijesnom trenutku.

Zahvaljujemo medijima koji su popratili prvu utrku među kojima su HINA, vijesti HRT-a, Večernji list, OTV, Cropix, Zagreb.info i drugi.

Kseniia Meleshko

У ЗАГРЕБІ ВІДБУЛАСЯ ПЕРША МІЖНАРОДНА НАУКОВА УКРАЇНІСТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

5 вересня 2024 року в Загребському університеті відбулася перша Міжнародна наукова україністична конференція, присвячена відомій філологині Раїсі Тростинській – засновниці кафедри української мови і літератури Загребського університету.

Науковці з України, Хорватії, Чехії, Польщі, Австрії, Італії, Німеччини та інших країн Європи (76 - офлайн, понад 70 - онлайн) протягом 2 днів говорили про українську мову, методики її перекладу, про літературний процес під час війни, про український фольклор.

Україна постала славістичним феноменом в дискусіях науковців Європи, а отже, – частиною українських студій у світі.

Дякуємо завідувачці кафедри української мови і літератури Загребського університету доц. Дарії Павлешин за ініціативу та працю задля організації цієї конференції, що у світі україністики і українознавства подією стане.

Посольство України в Республіці Хорватія
05.09.2024.

СОЛІДАРНІ З УКРАЇНОЮ

У Загребі відбулася виставка марок на підтримку України

«Солідарні з Україною» - виставка марок у Загребі в рамках конференції послів Хорватії.

Марка є посланням підтримки України нашими друзями.

Об'єднані - непереможні.

Hvala @AndrejPlenkovic @VladaRH na snažnoj podršci Ukrajinii!

Hvala Ivan Čulo, HP na organizaciji izložbe.

Посольство України в Республіці Хорватія

УКРАЇНУ ПІДТРИМУЮТЬ УСІ ПОШТИ СВІТУ

Доки триває російсько-українська війна, пошти світу не залишаються осторонь та презентують поштові випуски, зокрема благодійні, на підтримку українців. А ми — безмірно дякуємо кожній. Переглядайте, замов-

ляйте нові марки та клейте на конверти, надсилаючи листи, — нехай розлітаються світом.

УКРПОШТА
Головна пошта України

Estonija

Hrvatska

Poljska

Španjolska

U VUKOVARU ODRŽAN 18. FILM FESTIVAL PODUNAVSKIH ZEMALJA

Na ovogodišnjem festivalu prikazana četiri ukrajinska filma

Od 28. kolovoza do 1. rujna u Vukovaru održan je 18. Vukovarski film festival.

Ovogodišnji festival održan je na sedam lokacija s posebnim naglaskom na perivoj Dvorca Eltz Gradskog muzeja Vukovar gdje je festival svečano otvoren hrvatskim filmovima „Šuma Striborova” prigodom obilježavanja 150. godišnjice rođenja Ivane Brlić Mažuranić, te filmom „Frka” kojega je snimila ekipa osječke Akademije dramskih umjetnosti. Festival je bio zatvoren dokumentarcem „Hassanovi ratovi” u hrvatskoj produkciji. Svečanosti otvorenja 18. Vukovarskog filmskog festivala su nazočili brojni domaći i inozemni gosti na čelu s direktorom festivala Darkom Puharićem.

Značaj Vukovarskog filmskog festivala za sam grad Vukovar, posebno je istaknula direktorica Turističke zajednice Marina Sekulić: „Kako privlači posjetitelje iz naše zemlje, ali i inozemstva, uloga festivala u promociji Vukovara kao poželjne turističke destinacije postaje sve očiglednijom. Sudjelovanje na filmskom festivalu pruža priliku ljubiteljima filma da uživaju u bogatom programu, ali otvara vrata i široj publici da istraži kulturne i prirodne ljepote samog grada”, napomenula je Sekulić.

Osamnaesti Vukovarski filmski festival ponajprije će ostati upamćen po najvećem broju filmova koji su se prikazivali u njegovoj službenoj konkurenciji. Od sveukupno prikazana 44 filma u raznim kategorijama, njih čak 35 našlo se u konkurenciji za nagradu „Zlatni šlep” za najbolji igrani, odnosno dokumentarni film.

Po prvi put u povijesti festivala osmišljena je posebna potkategorija oskarovskih filmova - onih djela iz deset podunavskih zemalja koje su njihovi filmski savezi izabrali kao kandidate za Oscara, najprestižniju nagradu u svijetu filma.

Rodna kuća Lavoslava Ružičke drugu godinu zaredom u suradnji s Gradskom knjižnicom grada Vukovara ovih dana bila je domaćinom 2. dječjeg VFF-a.

Na ovogodišnjem festivalu prikazana su čak četiri ukrajinska filma a to su „Krhka poput porculana”, „Fotofobija”, „20

dana u Mariupolju” i „Redakcija” redatelja Romana Bondarčuka.

Ukrajinski film „Redakcija” na festivalu predstavila je ukrajinska glumica, TV voditeljica i građanska aktivistica Rymma Zyubina. U razgovoru s glavnom urednicom „Vjesnika ukrajinske zajednice u Hrvatskoj” Oksanom Martinjuk, glumica je naglasila da se premijera filma održala na ovogodišnjem svjetskom festivalu u Berlinu i pokupila brojne simpatije gledatelja. „Redakcija” je film koji daje nadu da će Ukrajinci izaći iz kaosa poslije pobjede, da će se vratiti na svoja područja, na svoje Krimske planine. Ovaj film predviđa pobjedu Ukrajine, - naglasila je glumica.

Festivalske nagrade „Zlatni šlep” ovogodišnjeg Vukovar film festivala osvojili su mađarski igrani film „Šah mat”, redatelja Banabasa Totha i hrvatski dokumentarac „Hassanovi ratovi” redatelja Roberta Bubala. Domaćini i suorganizatori festivala izrazili su ponos i veliko zadovoljstvo što festival raste u odnosu na prethodne godine, ne samo po kvaliteti filmova i lokacija već i popratnom programu te broju posjetitelja.

Tatjana Ramač

*Ukrajinska glumica Rymma Zyubina (u sredini)
i predstavnici Ukrajinske zajednice RH*

ЛІТНЯ ШКОЛА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ 2024

Цьогоріч відбулася 16-а Літня школа для дітей та молоді української національної меншини в Республіці Хорватія. Організатором проекту виступила Українська громада РХ у співпраці з Міністерством науки і освіти Республіки Хорватія.

Літня школа української мови та культури зібрала 113 учасників віком від 7 до 18 років з різних регіонів Хорватії, які були поділені на дві групи. Діти молодшого шкільного віку навчалися та активно відпочивали в Літній школі з 2 до 10 липня, а старші – з 10 по 18 липня 2024 року.

Постійно розвиваючись і адаптуючись до нових викликів, цей проект продовжує виконувати свою важливу освітню місію. Можливо, хтось із читачів пам'ятає першу Літню школу, яка відбулася в Бучачі у 2008 році. З того часу, спостерігаючи позитивні результати навчання, Українська громада Республіки Хорватія невпинно підтримує та розвиває цей проект.

Мета цього проекту - допомогти дітям усвідомити своє етнічне походження, поглибити знання про українську культуру, мову та традиції. Такого результату вдалося досягти шляхом балансування уроків і активностей, запланованих за програмою та вільного часу, де діти мали можливість не тільки навчатися, а й аналізувати те, про що дізнались на уроках, практикувати свої мовні навички та формувати дружній колектив. Це сприяло зміцненню їхніх зв'язків з українською культурою та одне з одним. Об'єднати дітей з різних регіонів, створити теплу й дружню атмосферу, де кожен міг відчути себе частиною великої української родини і були основними задачами Літньої школи.

Відповідальним за організаційні питання Літньої школи був Влодо Карешин (голова УГРХ). Тетяна Кочнева Рамач (член Президії УГРХ), як досвідчений педагог, розробила насичену та цікаву навчальну програму та дозволила, яку їй допомогли реалізувати у Літній школі: проф. Аннамарія Нерад (музична культура), проф. Валентина Хаустова (народний та сучасний український танець), проф. Наташа Тополко Павлешен та студентка другого курсу факультету україністики Катерина Йовакарич.

Навчальна програма Літньої школи включала такі предмети: українська мова та література, українське народознавство, історія та географія України, музична культура, український народний та сучасний танець, а також різноманітні творчі майстер-класи. Заняття літньої школи проходили в Рогозниці, на базі місцевої початкової школи, з оптимальними умовами для навчання дітей, зацікавлених у вивченні рідної мови.

Учні в Літню школу приїхали з різних куточків Хорватії, з міст і сіл, де проживають представники української національної меншини, а це - Вуковар і Петрівці, Осієк і Славонський Брод, Шумече і Липовляни, Карловац і Велика Гориця, Спліт і Загреб. Багато з них приймали участь у цьому проекті протягом декількох років, а декотрі відвідали Літню школу вперше.

Учасники Літньої школи мали щоденний розклад, наповнений різноманітними навчально-виховними та творчо-розважальними програмами, спрямованими на засвоєння та вдосконалення української мови і культури.

Програма Літньої школи складалася з ранкової руханки, відвідування уроків у школі, танцювальних

тренувань, післяобідніх гуртків, вечірніх заходів, відпочинку на морі та вечірніх прогулянок. Кожного вечора у супроводі терпеливих педагогів діти мали можливість прогулятися набережною та насолодитися атмосферою вечірнього міста. Також для новачків та всіх охочих була проведена екскурсія до туристичної перлини – «Ока Дракона», одне з найяскравіших природних явищ північної Далмації. В неділю всі були присутні на св. Літургії в церкві Успіння Пресвятої Богородиці. Найзахоплюючою частиною дня для учнів був вільний час на Адріатичному морі, де вони могли розслабитися після насиченого дня.

Важливим завданням також було наведення порядку в кімнаті, що формувало в дітей звичку утримувати особистий простір в чистоті, дбайливо ставитися до своїх речей та колегальність спільного проживання.

Відкриття Літньої школи для старшої групи розпочалося з хвилини мовчання, адже 8 липня 2024 року відбувся масований ракетний обстріл вчинений Збройними силами Росії, внаслідок якого пошкоджено найбільшу дитячу лікарню в Україні «Охматдит» (скорочено від «охорона материнства та дитинства»).

У патріотичному дусі відбулися в школі літературно-музичні вечори «Поетична скриня Олени Пчілки» (молодша група) та «Свіча, запалена від серця» (старша група), присвячені 175-річчю від дня народження видатної особистості українського народу Ольги Петрівни Косач та 210-ї річниці від дня народження великого українського письменника і живописця, пророка України Тараса Шевченка. Патріотизм та сучасна історія чітко відображаються в програмі школи. Це помітно у поезії, яку діти вивчали, та в піснях, які вони виконували під час

вечірніх заходів. Цікавими та творчими були і пізнавально-розважальні програми Літньої школи.

"Козацькі змагання"

Цьогорічні "Козацькі змагання" стали справжнім святом сили, мужності та козацької звитяги. Козаки, прадіди українців, цінували власну свободу понад усе. Щоб стати повноцінним козаком та потрапити на Січ, потрібно було освоїти козацькі звичаї та військову справу. Наші учні отримали унікальну можливість зануритися в цю історію, позмагатися та відчувати бойовий дух козацтва. Учасники змагань продемонстрували свою фізичну підготовку, спритність, згуртованість та підтримку один одного в командах під час різних спортивних конкурсів. Під керівництвом викладачів, діти змагалися у стрибках, перетягуванні канату, музичних та інтелектуальних конкурсах. Цей захід не лише сприяв фізичному розвитку молоді, але й допоміг укріпити командний дух та почуття єдності. Переможці отримали заслужені медалі та кубки, які стануть чудовим спогадом про ці незабутні дні.

Конкурс "Нумо, дівчата"

Одним із найцікавіших заходів цього року став конкурс "Нумо, дівчата", який розвиває пізнавальні інтереси та здібності, творчу активність, навички роботи в колективі, вдосконалює вміння, демонструє загальну культуру, сміливість і винахідливість учнів. Дівчата змагалися в різноманітних конкурсах, які включали знання народних звичаїв, виконання народних пісень, а також демон-

страцію своїх креативних і кулінарних здібностей. Цей конкурс надав учасникам можливість проявити свої таланти та знання українських традицій.

Художній конкурс

У Літній школі було проведено художній конкурс під двома гаслами «З Україною в серці» та «Україна та Хорватія - друзі», який розкрив мистецький потенціал учнів. Діти проявили неабияку креативність та емоційну глибину у своїх роботах. Їхні малюнки стали яскравим свідченням того, як юні художники бачуть сьогодення України і дружбу між двома країнами. Кожна робота учнів - це маленька історія, написана фарбами та почуттями. Найкращими роботами журі визначило малюнки Тари Якіч (Шумече), Софії Соровіщак (Осієк), Марти Варошчич (Шумече), Катаріни Сімеунович (Вуковар), Марії Заславець (Осієк).

Музичний конкурс

Натхненно і патріотично пройшов у Літній школі конкурс на краще виконання української народної та сучасної пісні «Пісня моя солов'їна». На час конкурсу літній майданчик школи перетворився на умовний потяг, який вирушив у музичну подорож і зупинявся у містах, де учні виявляли бажання прийняти участь у конкурсі, а це дівчата, які вивчають українську мову у школі в селі Шемече, активні члени українського товариства «Україна» з Славонського Броду, українського товариства «Леся Українка» з Осієка, «Іван Франко» з Вуковара, члени українського товариства з Загреба.

З безмежним задоволенням і любов'ю до музичного мистецтва діти виконували улюблені пісні, серед яких «Червона калина», «Садочок», «Квітуча Україна», «Українонько моя», відомі українські пісні Наталії Май, пісні на вірші Тараса Шевченка, неповторна «Смерека» Любомира Якіма. Завершився конкурс піснею Степана Чарнецького і Григорія Труха, «Ой, у лузі червона калина»,

яку учні заспівали разом. Мета конкурсу - в ігровій формі поглибити знання учнів про українську музику, розвинути інтерес до музики - була виконана.

Майстер клас – Українська вишивка

Надзвичайно цікаво пройшов майстер клас з вишивання хрестиком. Українська вишивка втілює багатокітні традиції і символіку, які передаються з покоління в покоління. Сприяння розвитку творчих здібностей учнів і бажання зберегти національну культуру, красу і неповторність українського вишивання і було метою цього заняття. На початку заняття діти були ознайомлені з різними техніками вишивання та, зазвичай, увага була приділена найбільш поширеній в Україні на протязі багатьох століть – вишивання хрестиком. Таким способом можна вишити квітку, геометричні фігури чи навіть портрет. Питань було багато: що таке простий і подвійний стібко, на якій тканині краще вишивати на льону чи домотканному полотні, як підібрати голку, якими нитками краще вишивати шовком чи муліне?

Другий етап заняття був практичний, стібко за стібком діти опановували техніку вишивання, створювали свої перші узорі хрестиком. Цікавим було те, що ця кропінка робота зацікавила не тільки дівчат, а й хлопців. Результат роботи - неперевершений.

Під час таких занять у дітей виховується любов до національної культури і народної творчості, гордість за свій народ, який має славне героїчне минуле і багату творчу спадщину.

Заключний концерт

Заключний концерт Літньої школи став яскравою кульмінацією насиченого тижня, повного навчання, змагань та розваг. У цей вечір учні продемонстрували свій талант, творчість і завзяття та показали все, чого навчилися за час проведення школи. Святкова програма фінального концерту збила воедино все, що учні мали змогу вивчити у попередні дні: нові хореографії, нові україн-

ські народні пісні, вірші, які учні декламували виразно і натхненно, театральні уривки, де проявилися їхні акторські таланти. Патріотичні вірші класиків та сучасних авторів доповнили програму та залишили приємний слід у серцях глядачів. Ці твори, насичені любов'ю до Батьківщини, підкреслили важливість національної ідентичності та культурних цінностей. Завершальним етапом концерту стало вручення свідоцтв про закінчення Літньої школи та подяка за відмінні досягнення.

Цього року на заключному концерті Літньої школи була присутня делегація Української громади Республіки Хорватія, яка приїхали підтримати своїх вихованців. У складі делегації були: член Наглядової ради Микола Ступяк, представник української національної меншини Бродсько-посавської області Микола Застрижний, представник української національної меншини Сісачко-мославачкої області Мірко Федак, головна

редакторка «Вісника української громади у Хорватії» Оксана Мартинюк.

З вітальними словами до учнів Літньої школи звернувся Владо Карешин, Микола Застрижний та Микола Ступяк.

Проведене оцінювання наприкінці табірної зміни позитивно оцінило організацію та цікавий контент школи.

Впровадження Літніх шкіл для представників української національної меншини дає позитивні результати. Школярі поглиблюють знання з української мови, вивчають українські пісні, український народний танець, тому не лишаються байдужими до історії своєї родини, походження, мови, культури, традицій своїх предків, а діяльність у збереженні національної ідентичності активно продовжують у своїх осередках, в рамках культурно-просвітніх товариств.

З хорватської мови переклав Давор Лагудза

ŽENE U ZAŠTITI NEBA

„Bučanske vještice“

Grad Buču su, kao i cijelu Kyjivsku regiju, oslobodile od ruskih okupatora Obrambene snage Ukrajine prije više od dvije godine. Tijekom okupacije regije Rusi su samo u Bučanskom okrugu počinili više od 9000 ratnih zločina i ubili više od 1400 civila, uključujući 37 djece.

Nakon oslobađanja Kyjivske regije čule su se prve izjave svjetskih čelnika o genocidnoj prirodi ratnih zločina koje je počinila ruska vojska u Ukrajini.

U Kyjivskoj regiji, gdje su Rusi pogubili stotine muškaraca, nebo brane ženske vatrene grupe

U bučanskoj zajednici u Kyjivskoj regiji u Ukrajini, gdje su Rusi na početku invazije punog opsega pogubili stotine lokalnih stanovnika, uglavnom muškaraca, stvorene su prve isključivo ženske mobilne vatrene brigade. Takve mobilne grupe PPO-a, nazvane "Bučanske vještice", formirane su od žena dobrovoljaca koje su se pridružile bučanskoj Dobrovoljnoj formaciji teritorijalne zajednice (DFTZ). Uvježbavaju taktičke manevre, gađanje i koordinaciju djelovanja u borbenim uvjetima, posebice prilikom čišćenja zemunice. Osim toga, upravo od takvih dragovoljaca već su formirane mobilne vatrene skupine koje motre na zračne ciljeve na nebu.

"Bučanske vještice" pokazuju da Ukrajinke mogu - i to je u njihovoj moći - zaštititi nebo, dok muškarci brane zemlju. Riječ je o ženama različite dobi, obrazovanja, zanimanja i životnog iskustva. Na borbeno dežurstvo idu svaki treći dan, što im omogućuje usklađivanje službe sa civilnim životom. Među "Bučanskim vješticama" ima i žena koje, osim što patroliraju zračnim prostorom, uspiju odgajati dvoje-troje djece i raditi na svom glavnom poslu. Bučanska zajednica u potpunosti opskrbljuje DFTZ streljivom i oružjem, ali žene ne primaju plaću za svoje smjene i obavljaju svoje dužnosti zaštite neba dobrovoljno. One rade na neprijateljskim bespilotnim letjelicama, projektilima, čak sudjeluju i u protudiverzantskim poslovima. Za vrijeme protudiverzantskih mjera, kada dolaze protudiverzantske jedinice, sve grupe, a tako i mješovite grupe sa djevojkama i mladićima izlaze i izvršavaju zadatke. Svi časnici koji rade u mješovitim jedinicama kažu da djevojke izvršavaju svoje zadatke jednako kao i mladići.

Buča je danas u svijetu poznata kao sinonim za najgoru ratnu zločinu koje su Rusi počinili nad civilnim stanovništvom. Tijekom 33 dana okupacije u Buči je poginulo više od 460 ljudi (više od 90% ih je strijeljano), u Buči i okolici ukupno oko 1,2 tisuće. Većina muškaraca koji nisu otišli odande je pogubljena.

Nakon oslobođenja Buči, mnogi muškarci iz grada otišli su na front, zbog čega je bilo potrebno formirati žensku jedinicu Dobrovoljne formacije teritorijalne zajednice (DFTG).

U vrijeme kada Ukrajina prolazi kroz najteža iskušenja, bučanska Dobrovoljna formacija teritorijalne zajednice (DFTZ) postala je pouzdan štit zajednici od unutarnjih i vanjskih prijetnji. Od 1. travnja 2022. godine ova dragovoljačka formacija, predvođena hrabrim muškarcima i ženama, uključujući i mobilnu vatrenu skupinu „ratne vještice“, radi na izvršavanju važnih borbenih zadaća. Primanjem novih dragovoljaca i integracijom žena u postrojbu pokazuje se da hrabrost i želja za obranom domovine nemaju granica između muškaraca i žena.

Jedan od važnih aspekata uspjeha bučanske Dobrovoljne formacije je visoka motivacija i predanost volontera, posebno žena. Aktivno su uključene u borbene zadaće i pokazuju visoku učinkovitost u radu. "One doslovno presreću oružje od muškaraca i ne dopuštaju mu da se ohladi, nastavljajući djelovati protiv neprijateljskih ciljeva - bespilotnih letjelica i projektila. Čak su uključene i u protudiverzantske radnje", - kaže načelnik bučanskog DFTZ.

Hrabre žene same su se nazvale „ratnim vješticama“. U sastavu mobilnih vatrenih skupina svojim automobilima s pričvršćenim mitraljezima odlaze na svoja vatrena mjesta i izvršavaju borbene zadaće. Djevojke su jako motivirane, ponekad i pretjeraju, pa ih treba malo obuzdati, ali svi zaista žele dati sve od sebe za svoju zemlju i da ovaj rat konačno prestane.

Zapovjednica „Bučanskih vještica“ je 31-godišnja djevojka koja je prva došla u Bučansku dobrovoljnu formaciju, s njom je započela povijest formiranja ženske divizije. Zato je dobila zapovjedno mjesto. Nakon što je započela potpuna invazija, djevojka je odvela majku na sigurno mjesto i odmah uzela oružje. Ona je u početku radila u grupi za brzu reakciju, patrolirala područje, kontrolirala skloništa da budu otvorena za vrijeme uzbune, sudjelovala u detekciji i protumjerama DRG-a. Sada djevojka obučava nove volontere koji su uključeni u zaštitu neba Kyjivske regije.

Mlada zapovjednica je ponosna na svoje hrabre djevojke: „Zahvaljujući njima, većina stanovnika Buče i Kyjivske regije mirno spava u svojim domovima i često ne reagira na zračnu uzbunu. Mi radimo kao jedan tim. Svi su jedni za druge“.

S ukrajinskog jezika prevela Olesja Martinjuk

ПЛАН ПЕРЕМОГИ ПРЕДСТАВЛЕНИЙ АМЕРИЦІ

План перемоги представлений Америці, і ми кожен пункт пояснили. Тепер на рівні наших команд ми будемо працювати, щоб наповнити кожен крок, кожне наше рішення. Сильні позиції для України – це швидший мир. Усе ключове для України – на столі у партнерів, усе розглядається. Далекобійність, оборонний пакет, санкції проти Росії, кроки щодо російських активів. Ми щодо всіх тем устигли попрацювати. Готуємося до зустрічі в Німеччині у межах «Рамштайну» – це формат, де разом із партнерами ми будемо йти за змістом пунктів Плану перемоги. Дякую Президенту Байдену за запрошення. У Вашингтоні ми з Президентом пройшли всі ключові речі, всі ключові рішення. Дякую за прагнення реалізувати саме такий шлях, щоб Україна виграла. Дякую за безпрецедентний військовий пакет та відповідні рішення – великий пакет, обсяг майже 8 мільярдів. Це підтримує наших воїнів та весь наш народ, зокрема є хороши

речі для ППО перед зимою. Були зустрічі в Конгресі США – повна підтримка. Обидві партії, обидві палати. Вдячний усім сенаторам, усім членам Палати представників за розмови, за дружні поради та за питання, які справді дають змогу досягти важливих результатів, нашої спільної сили та миру завдяки силі. Як ми від початку й прагнули, План перемоги був представлений обома кандидатам у президенти. Зустріч із віцепрезиденткою Камалою Гарріс учора, довга розмова. І сьогодні – Дональд Трамп, розмова майже годину. Для України важливо, щоб Америка розуміла Україну безпосередньо. Саме так і є. Цю російську війну треба закінчувати, і закінчувати справедливо, щоб жоден агресор не робив більше такого, як Росія.

Ми маємо й нові домовленості щодо реконструкції – G7+, більш ніж 30 країн приєдналися та Євросоюз. Це аналог нашого формату щодо безпеки: була безпекова декларація «сімки», і на її основі ми зробили безпекові угоди – уже 26, – які посилюють нас, поки ми ще не в НАТО. І тепер будуть двосторонні документи з країнами щодо реконструкції, щодо чітких кроків кожної країни.

А найголовніше – фронт. Ми зробили все залежне від нас, від України, щоб максимально посилитись. І тепер разом із партнерами нам потрібно забезпечити саме те, що наблизить справедливий мир. Росія повинна програти цю війну. Україна має виграти. Це реальні основи для спільної безпеки. Мир завдяки силі.

Дякую всім, хто нам допомагає! Слава Україні!

*Офіційне інтернет-представництво
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
25.09.2024.*

ОЛЕНА ЗЕЛЕНСЬКА: ПОШИРЕННЯ ЗНАНЬ ПРО УКРАЇНУ – ТЕЖ ВАЖЛИВА ФОРМА ПРОТИСТОЯННЯ АГРЕСОРУ

У США перша леді України Олена Зеленська відвідала Массачусетс, де зустрілася з губернаторкою штату Морою Гілі, а також студентами, викладачами та керівниками Українського наукового інституту Гарвардського університету. Під час зустрічі з Морою Гілі дружина Президента подякувала їй за активну проукраїнську позицію.

У штаті Массачусетс, зокрема, є Український культурний центр Нової Англії. А лікарі опікового центру місцевої дитячої лікарні вже понад 20 років рятують маленьких українців. З початку повномасштабного російського вторгнення тут також допомагають у реабілітації та протезуванні поранених. Крім того, Олена Зеленська відвідала Гарвардський університет і передала його бібліотеці книжки з харківської друкарні, які вціліли після російського ракетного удару у травні. «Ті нечисленні примірники, які вдалося знайти, ми хочемо

зберегти як пам'ять. І як свідчення того, що робить із нами Росія. Бібліотека Гарварду – особливе місце для цього. Бо тут одна з найбільших у світі колекцій української літератури», – зазначила перша леді. Вона також зустрілася зі студентами, викладачами та керівниками Українського наукового інституту Гарвардського університету. «Сьогоднішній візит дає мені рідкісну можливість особисто подякувати адміністрації Гарварду, професорам і студентам університету за підтримку України. Говорити в стінах Гарварду українською, як роблю сьогодні я, можна без перекладача. Бо тут зрозуміють», – сказала дружина Президента. У Гарварді Олена Зеленська також узяла участь у круглому столі з донорами та представниками Українського наукового інституту. Серед учасників – директор закладу Сергій Плохій, колишні керівники інституту Роман Шпорлюк, Григорій Грабович, Майкл Флаер, перший заступник міністра освіти України Євген Кудрявець і радниця Президента України Ольга Будник.

Головна тема зустрічі – розвиток Глобальної коаліції українських студій, яка має на меті об'єднати всі ініціативи, спрямовані на вивчення та дослідження української культури, історії, мови та літератури. Олена Зеленська відзначила, що саме діяльність Гарвардського університету дала старт цій коаліції. «Поширювати знання про Україну у світі, про нашу історію, культуру – теж важлива форма протистояння агресорові. Адже він хоче знищити нас не лише фізично, а й ментально. Але що більше українських студій у світі – таких, як гарвардські, – то більше захищена Україна», – підсумувала перша леді.

Візит першої леді до Гарвардського університету підготувало Посольство України у США.

Офіційне інтернет-представництво
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ
25.09.2024.

SVEČANI DOLAZAK MOĆI SVETOG ŠARBELA U GRKOKATOLIČKU KATEDRALU U KRIŽEVCIMA

U nedjelju, 22. rujna 2024. godine, u Stolnu crkvu, grkokatoličku katedralu Presvete Trojice u Križevcima, starom kraljevskom gradu podno Kalnika, svečano su unesene moći omiljenog maronitskog katoličkog sveca sv. Šarbela Makhloufa (Charbel Makhlouf, 1828.-1898.). Na ovom značajnom događaju ne samo za grkokatolike već i rimokatolike, nazočili su i vjernici Slavonsko-srijemskog vikarijata iz posavskih župa Slavonski Brod, Šumeće, Kaniža, Sibinj i Gornji Andrijeveci. Njih pedesetak je u ranim jutarnjim satima turističkim autobusom otputovalo na hodočašće u Križevce i tako uz molitvu po vedrom i sunčanom vremenu sudjelovalo u ovom povijesnom događaju.

Moći sv. Šarbela Križevačkoj je eparhiji darovao maronitski katolički patrijarhat Antiohije iz Libanona te Samostan i svetište sv. Marona (Annaya, Libanon), a svečano su postavljene i bit će čuvane u Križevcima, jedinoj katedrali u Hrvatskoj koja je istočnoga (grkokatoličkog) obreda i gdje će od sada vjernici moći hodočastiti i moliti se za svoje nakane i zagovor sv. Šarbela.

Moći sv. Šarbela su u poslijepodnevним satima 21. rujna 2024. donesene u Križevce, u kapelu Samostana sestara Bazilijanki uz katedralu, a 22. rujna su u svečanoj procesiji prenesene u katedralu Presvete Trojice.

Nakon svečane procesije i unošenja relikvije sv. Šarbela u katedralu, liturgiju je predvodio mons. Jona Maksim, nadbiskup Prešova i metropolit Slovačke grkokatoličke Crkve, uz mons. Milana Stipića, biskupa Križevačke eparhije uz nazočnost velikog mnoštva vjernika, svećenika, časnih sestara, đakona i bogoslova među kojima je kod oltara suslužio i slavonsko-brodski đakon Robert Čabraja koji je i predvodio hodočasnike iz Slavonije i dekan slavonski o. Nikola Stupjak. Svečanosti je prethodila trodnevna duhovna obnova u katedrali, bogoslužje i duhovni nagovor u organizaciji Molitvene zajednice sv. Šarbela – Križevci.

Šarbela Makhloufa, svećenika redovnika papa Pavao VI. je proglasio blaženim 5. prosinca 1965., a svetim 9. listopada 1977. godine. Brojna obraćenja postignuta su njegovim zagovorom i ubrzo je postao poznat i omiljeni svetac širom katoličkog svijeta. Sv. Šarbel zaštitnik je obiteljske molitve, a časti se kao svetac mira. Živio je asketskim životom te je nakon teološkog studija 1859. godine zaređen za svećenika. Zauzimao se za mir među kršćanima, muslimanima i družima u teškim prilikama međusobnih sukoba u Libanonu. Od 1875. do smrti živio je u brdskom samostanu sv. Petra i Pavla gdje je i preminuo. Tijelo mu je do danas ostalo čudesno očuvano. Veoma nadahnutu homiliju održao je domaći biskup križevački Milan Stipić.

Liturgiju su pjevali dijelom bogoslovi Grkokatoličke bogoslovije iz Prešove, bogoslovi iz Nyiregyhaze u Mađarskoj te Katedralni zbor iz Križevaca, a liturgija je služena na hrvatskom i staroslavenskom jeziku.

Poslije liturgije, relikvijar s moćima postavljen je u pokrajnju lađu na posebno pripravljeno mjesto gdje su vjernici cijeloga dana dolazili na poklon i molitvu. Za sve hodočasnike i vjernike bila je pripremljena okrjepa u dvorištu katedrale. Mnoštvo se vjernika zadržalo cijelo poslijepodne u dvorištu katedrale uz molitvu i pjesmu. Biskup Milan Stipić je predvodio posebnu molitvu za hodočasnike i njihove potrebe te

blagoslovio sve nabožne predmete što su ih vjernici pribavili i donijeli.

Hodočasnici, veseli i zadovoljni su se sretno vratili svojim domovima u večernjim satima a dojmove i uspomene s ovog događaja će još dugo pamtit.

Nikola Zastrižni

PROSLAVA SVETKOVINE UZVIŠENJA ČASNOGA I ŽIVOTVORNOGA KRIŽA GOSPODNJEGA U SLAVONSKOM BRODU

U nedjelju, 15. rujna 2024. godine u grkokatoličkoj župi Uzvišenja Svetoga Križa u Slavonskom Brodu svečano je proslavljen blagdan, župni god ili kirvaj kako se najčešće kaže u Slavoniji, Uzvišenja časnog i životvornoga križa Gospodnjega koji se inače po kalendaru obilježava 14. rujna.

„Čašćenje svetoga križa Gospodnjega“, rekao je sluga Božji metropolit Andrej Šepticki u svojoj poruci o svetome križu, „jedna je od najvažnijih stranica štovanja Bogočovjeka... Znak svetoga križa, načiniti na sebi, jedan je od najstarijih običaja kršćana.“

Sveti Križ je vječno živi simbol beskrajne Božje ljubavi prema nama grešnicima, simbol Kristove žrtve, simbol našeg otkupljenja i spasenja, simbol Kristove pobjede nad smrću i đavlom. Časteći sveti križ, častimo Kristovu žrtvu, muku i smrt. Stavlajući na sebe znak svetog križa, svaki put ispovijedamo svoju vjeru u našeg Spasitelja.

Središnje svečano liturgijsko slavlje u Slavonskom Brodu, predvodio je križevački biskup mons. Milan Stipić. Za oltarom su uz vladiku Stipića suslužili domaći župnik o. Aleksandar Hmilj, dekan slavonski i župnik u Lipovljanima o. Nikola

Stupjak, župnik u Vukovaru i Rajevu Selu o. Oleg Zakaljuk, župnik u Osijeku o. Ljubomir Sturko, župnik u Piškorevcima o. Igor Sikora, župnik u Kaniži i Šumeću o. Andrii Luchyn te fra Ivan Crnković iz Franjevačkog samostana Presvetog Trojstva u Slavonskom Brodu, a posluživao je đakon Robert Čabraja.

Proslava svetkovine ujedno je bila i u znaku jubileja - 40 godina od završetka izgradnje župne grkokatoličke crkve u Cesarčevoj ulici u Slavonskom Brodu i početka služenja svete liturgije. Iako brojem vjernika mala, iako su vjernici disperzirani diljem cijelog grada, ova gradska grkokatolička župna zajednica iznimno je duhovno živa i pastoralno aktivna u novoj, nedavno završenoj pastoralnoj dvorani, u kojoj organiziraju programe očuvanja i promicanja sakralne, duhovne i kulturne baštine svoje pradomovine Ukrajine u suradnji s Ukrajinskim kulturno-prosvjetnim društvom „Ukrajina“ i Predstavnikom Ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije, te su, kako je kazao biskup mons. Milan Stipić, svijetli primjer u Križevačkoj eparhiji.

U prigodnoj propovijedi mons. Stipić govorio je o svetom Kristovom križu na kojemu je razapet naš Spasitelj. "Križ je naša nada, da ćemo i mi, poput razbojnika raspetog pokraj Isusa na Golgoti, povjerujemo li, biti spašeni i s Kristom u raju" i apostrofirao je Isusove riječi „Poželi li netko biti moj učenik, neka uzme svoj križ i neka pođe za mnom. Zato se nemojmo bojati iskušenja u životu, vi ste kršćani, vaša su imena upisana u Kristovoj knjizi života. Bog zna sve vaše nevolje, teškoće i učinit će sve da vam pomogne. Budite hrabri i s ljubavlju i vjerom u Krista nosite svoje teške križeve, a Gospod će vam dati stostruki blagoslov i pobjedu nad svakim zlom", poručio je na kraju vladika Milan.

Nakon euharistijske službe i zahvalne molitve, biskup Milan je zazvao Božji blagoslov na sve okupljene, mnogo-

brojne vjernike, a posebno na novoizabrane članove Crkvenog odbora grkokatoličke župe Uzvišenja Svetoga Križa u Slavonskom Brodu. Nakon toga uslijedilo je pomazanje (укр: миропомазання), posvećenje svetim uljem i kušanjem beskvasnog kruha koji je prethodnog dana posvećen na večernjoj svetoj liturgiji.

Na kraju nedjeljne svete liturgije domaći župnik o. Aleksandar Hmilj se zahvalio svim svećenicima i vjernicima koji su unatoč hladnom vremenu i kiši sudjelovali na svetoj liturgiji i pozvao vjernike na veliko slavlje u subotu, 19. listopada 2024. godine, na svećeničko ređenje u župnoj crkvi Rođenja presvete Bogorodice u Kaniži, u kojoj će biskup Milan Stipić za svećenika Križevačke eparhije koja je biskupija Katoličke Crkve i okuplja katolike bizantsko-slavenskog obreda na području Republike Hrvatske, Republike Bosne i Hercegovine i Republike Slovenije zarediti đakona Roberta Čabraju iz Slavonskog Broda.

Na svetoj liturgiji bio je nazočan veliki broj vjernika, grkokatolika i rimokatolika te njihovih gostiju. Ove godine domaćini su zajedno sa svojim svećenikom organizirali i svečani ručak za sve nazočne. Pored njih, za zajedničkim stolom su bile i raseljene osobe iz Ukrajine koje redovito dolaze na liturgiju a koji su prognani iz svoje, ratom pogođene domovine Ukrajine te su svoje utočište, mirno nebo i ljubav domaćih ljudi pronašli u Slavonskom Brodu. Svećenici oba obreda, grkokatoličkog i rimokatoličkog, bili su ugodno iznenađeni velikim brojem nazočnih vjernika koji nisu mogli niti stati u unutrašnjost crkve već je dio njih, unatoč hladnoći, bio u dvorištu. Svetu liturgiju pjevanjem su, na ukrajinskom jeziku, zajedno sa članovima crkvenog zbora i svih prisutnih vjernika predvodile sestre Reda svetog Bazilija Velikog iz slavonsko-brodskog samostana.

Nikola Zastrižni

U SLAVONSKOM BRODU ODRŽANA RADIONICA IZRADE POZNATIH UKRAJINSKIH PIROGA

U nedjelju 22. rujna 2024. godine u poslijepodnevnim satima, u pastoralnoj dvorani grkokatoličke župe Uzvišenja Sv. Križa u Slavonskom Brodu održana je radionica izrade najpoznatijeg ukrajinskog jela - piroga (u Ukrajini poznato i kao varenyky). Na radionici su se okupili, pored župljanki i svi zainteresirani za pravljenje ili učenje izrade ukrajinskog nacionalnog specijaliteta i izrađuju ih ne samo Ukrajinci već i domaće hrvatsko stanovništvo.

Piroge su slavensko jelo nastalo na današnjim prostorima zapadne Ukrajine a toliko su popularne da su ovom jelu 2006. godine podigli i spomenik u ukrajinskom gradu Čerkasy koji se nalazi u središnjoj Ukrajini na rijeci Dnipro, udaljenom 156 km od Kyjiva. U Čerkaskoj oblasti (županiji) rođen je istaknuti ukrajinski pisac Taras Ševčenko.

Iako varijante punjenog tijesta, baš kao i poznato ukrajinsko jelo boršč, pripremaju i susjedne zemlje, varenyky se uglavnom rade u Ukrajini. Ukrajinci obožavaju ovo jelo, a posebno djeca. Dobro je spomenuti kako Poljaci punjeno tijesto pripremljeno na ovaj način nazivaju pierogi i najvjerojatnije su to ime prihvatili i sa sobom donijeli naši pretci Ukrajinci koji su se u ove krajeve doselili na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Treba istaknuti da se ovo jelo konzumiralo na galicijskom prostoru bivše poljske države, današnjim prostorima zapadne Ukrajine, istočne Poljske i Slovačke, gdje se miješalo niz slavenskih naroda. Ovo tradicionalno ukrajinsko jelo se priprema na razne načine i puni različitim slanim i slatkim nadjevima. Može se kuhati ili pržiti u tavi, a poslužuje se kao predjelo, lagani ručak ili večera. Verzija s mješavinom svježeg kravljeg sira i krumpira je jedna od najpopularnijih varijanti. Kuhani varenyky mogu se prepržiti na svinjskoj masti, ulju ili se jesti kuhani uz kiselo vrhnje i prženu slaninu.

Varenyky se mogu napraviti i staviti u zamrzivač i onda kuhati po potrebi što su i napravile sudionice radionice u Slavonskom Brodu. Ukusno i svima omiljeno ukrajinsko jelo biti će posluženo 29. rujna 2024. godine nakon svete liturgije u Bukovlju kod Slavanskog Broda na blagdan Pokrova Presvete Bogorodice Marije, kojoj je ta crkva i posvećena i koja slavi svoj crkveni god ili kako ovaj blagdan poznat kao kirvaj.

Nikola Zastrižni

ДИТЯЧА ВИСТАВА «КОТИГОРОШКО» ЗАЧАРУВАЛА ПУБЛІКУ В РІЄЦІ

«Рієка – Котигорошко – Пула»

Найбільше щастя, коли ти сам щасливий і біля тебе багато таких же щасливих людей... Театр - це магія, це життя для мене, в ньому пройшло більше 35 років... І сьогодні я раділа, що на Велику сцену Трсатської бібліотеки у Рієці ступили тимчасово переселені дітки з України.

Керівник дитячої театральної студії з міста Пула пані Світлана Русинова організувала цю студію півтора роки тому і ось, перші гастролі студійців у Рієці. Цей проект був швидкоплинно здійснений, адже бажання україн-

ців Пули і Рієки перетворилося на здійснення спільного проекту «Рієка – Котигорошко – Пула». Ми об'єдналися мрією бути разом! Наше знайомство відбулося на святковому концерті, присвяченому 33-ій річниці Незалежності України, на який ми були запрошені з Представником української національної меншини Приморсько-горанської області Віктором Камінським. Саме там ми разом із українцями Пули розгорнули тридцятитрьохметровий прапор України, в унісон співаючи Державний гімн України. Це було неймовірне відчуття єдності і любові

до України. Під впливом патріотичних почуттів, відразу домовилися про спільний проект українців Пули з УКПТ "Дніпро" Рієка.

Мрії і бажання мають властивість здійснюватися, це підтвердило неймовірне театральне дійство в Рієці. Коли молоді артисти студії разом із своєю керівницею пані Світланою Русиною увійшли до прекрасної зали Трсатської бібліотеки, у всіх на обличчі засяяла щаслива посмішка, усі в один голос вигукнули "Ваааау!" Сцена була приготовлена для дійства - мікрофони, звукова апаратура, світло, банер з малюнком героя дитячої казки Котигорошка, який переможно тримає булаву на фоні українського прапора і символічно демонструє перемогу добра над злом.

У дітей з'явилося натхнення, чудова сцена надихала їх на успішне виконання і репетиція пройшла бездоганно. Уже скоріше б публіку і саму виставу в костюмах, з реквізитом і музичними фонограмами!!!

Гарячими оплесками і виголосами "Браві" публіка нагородила пульських українських театральних студійців.

Режисер вистави, сценаристка і керівниця театральної студії пані Світлана Русинова вийшла разом зі своїми молодими виконавцями на фінальний поклін також зі щасливо сяючою посмішкою і радісним обличчям.

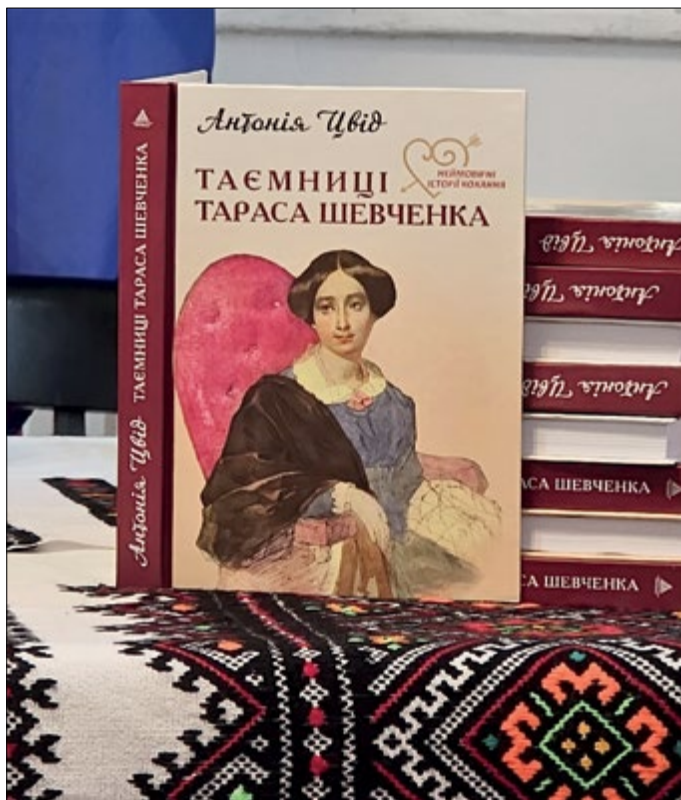
Я, як голова УКПТ "Дніпро" Рієка і н.а. України, а також примadona оперного театру міста Рієки, подякувала всім пульським учасникам вистави за чудовий спільний з рієчанами проект і подарувала дітям українські книжки, а батькам подарувала журнал "Вісник української громади у Хорватії" (номер 93). Саме в цьому, 93-му номері, розгорнуто розповідається про Восьмий український фестиваль пісні, музики, танців і художнього мистецтва з його міжнародними конкурсами, презентаціями, виставками і Гала концертом, які відбулися в Рієці 19-23 червня 2024 року в організації Українського культурно-просвітнього товариства "Дніпро" - Рієка за підтримки Ради з питань національних меншин Республіки Хорватія, Приморсько-горанської області і міста Рієки. Українці в Пулі матимуть можливість прочитати «Вісник» і дізнатися про багатогранну діяльність Української громади Республіки Хорватія та культурно-просвітніх товариств, які входять до її складу.

Пані Світлана Русинова щиро подякувала товариству «Дніпро» - Рієка і виявила бажання разом із молодими артистами продовжувати співпрацю з рієчкими українцями. Всі погодилися, що разом ми - сила, а культурна дипломатія, як бачите, в дії.

Ольга Камінська

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГ АНТОНІЇ ЦВІД У РІЄЦІ «ТАЄМНИЦІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА. НЕЙМОВІРНІ ІСТОРІЇ КОХАННЯ»

На початку вересня на запрошення Українського культурно-просвітнього товариства "Дніпро" Рієка, в мальовниче хорватське місто Рієка завітала яскрава представниця українського письменства - поетеса, романистка, есеїстка, перекладачка, волонтерка, амбасадор української культури в світі, засновниця європейської філософсько-еротичної поезії, авторка двох десятків різножанрових книг, лауреатка численних вітчизняних

і міжнародних премій, цьогорічна лавреатка Народної премії імені Тараса Шевченка Антонія Цвід (Antonija Tsvid). Лише минулого року вірші Антонії Цвід були надруковані в 10 країнах провідними мовами світу: англійською, французькою, італійською, грецькою, німецькою, болгарською, польською... За міжнародну благодійну діяльність пані Антонія отримала нагороду від Асоціації «UkrainaUnita APS in Roma» в Римі.

Антонія Цвід відвідала хорватське місто Рієка в рамках свого проекту «Благодійний тур Європою» на підтримку України та українського війська. Культурний захід в Рієці відбувся з нагоди 33-ї річниці Незалежності України, 210-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка та з приводу церемонії вручення письменниці Антонії Цвід нагороди Народної премії імені Тараса Шевченка.

У Рієці письменницю щиро зустріли народна артистка України, голова Українського культурно-просвітнього товариства «Дніпро» Рієка Ольга Камінська, керівниця літературного гуртка товариства Марта Мартінчич, представник української національної меншини Приморсько-горанської області Віктор Камінський та члени українського товариства, які плекають і розвивають українську культуру на берегах Адріатичного моря і на теренах Хорватії.

Презентація відбулася 8 вересня 2024 року в малій затишній залі хорватської національної бібліотеки "Трсат" за адресою Йоакіма Раковца, 33. Протягом декількох годин слухачі мали нагоду дізнатися про саму письменницю та про її цікаву книгу «Таємниці Тараса Шевченка. Неймовірні історії кохання» (невідомий Шевченко). Пані Антонія неймовірно відчула настрій домінуючого

молодого віку аудиторії і презентація буквально пролетіла у часі зовсім швидко, адже були і вірші- здогадайки, філософсько- еротичні вірші, музичні номери. Все це перетворило презентацію пані Антонії Цвід у поетично-музичне камерне шоу. Музичну композицію на пісню українського співака і автора пісень Артема Пивоварова "Думи мої, думи мої" на скрипці неймовірно гарно виконала талановита Юлія Кушнерик, яка працює в оркестрі Оперного театру Рієки. Ольга Камінська емоційно і проникливо проілюструвала в пісні "Така її доля" текст з поеми Шевченка "Причинна" на музику В. Заремби. А пісня "Черемшина" на музику Василя Михайлюка і слова Миколи Юрійчука була музичним транспонуванням частин презентації поетеси А. Цвід з патріотично-військової теми у філософсько- еротичну.

По закінченні презентації аудиторія активно купувала книги авторки, щоб дізнатися багато нового і невідомо та обов'язково зробити свій, хоч і невеликий, але важливий внесок для допомоги ЗСУ.

Ольга Камінська потурбувалася, щоб придбати декілька примірників цінних книг для посла України в Республіці Хорватія Василя Кирилича та його дружини

пані Ніни, а також для українських культурних товариств міста Загреба, Пули і Осієка.

Пані Марта Мартінчич також, отримавши підпис на згадку від поетеси на купленій книжці, щиро подякувала українській поетесі Антонії Цвід за цікаву презентацію і побажала багато натхнення у творчості.

Авторка власноручно підписала книги з найкращими побажаннями подальшої презентації українського мистецтва в Хорватії та занурення у світ романтичних пригод українського Генія всім аудиторіям, які придбали її книги.

Члени товариства "Дніпро" Рієка у цей ювілейний рік Великого Кобзаря мали нагоду активно долучитися до відзначення цього ювілею музично-літературними вечорами про музичного Шевченка, а також про його коханих жінок, що надихали Генія на романтично- патріотичні вірші і поеми.

Після презентації члени товариства ще довго спілкувалися з поетесою та між собою, адже сама презентація стала виконанням наставлень Кобзаря - "єднаймося, друзі мої..."

Ольга Камінська

U KANIŽI ODRŽANA MANIFESTACIJA „TUĐEM SE UČITE I SVOGA SE NE STIDITE“

U Društvenom domu Kaniža 31. kolovoza 2024. godine održana je manifestacija posvećena istaknutom ukrajinskom književniku Tarasu Ševčenku pod nazivom „Tuđem se učite i svoga se ne stidite“.

Program je napisao i vodio dugogodišnji član društva Andrej Has, student na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku.

Na manifestaciji su bili nazočni: predstavnici OŠ Antun Matija Reljković iz Bebrine, predstavnici Općine Bebrina, predsjednici udruga općine Bebrina, predstavnik ukrajinske nacionalne manjine Brodsko-posavske županije Nikola Zastrižni, grkokatolički svećenik Andrij Lučin.

Na početku programa voditelj programa Andrej Has je zamolio prisutne da minutom šutnje odaju počast svim žrtvama kako u Ukrajini tako i svima koji su svoje živote dali za slobodu Hrvatske, pozdravio je sve goste i sudionike, rekao je nekoliko riječi o Tarasu Ševčenku i izrecitirao njegovu poznatu pjesmu „Zapovit“ („Oporuka“). Pozvao je predsjednika UKPD „Taras Ševčenko“ Maria Hasa koji je ujedno i potpredsjednik Ukrajinske zajednice RH da se obrati prisutnima. Predsjednik je također spomenuo rat u Ukrajini s nadom da će što prije završiti i da će Ukrajina kao i Hrvatska dočekati svoju slobodu.

Na manifestaciji su sudjelovale udruge s različitim kulturama i običajima.

Pored ukrajinskog društva-domaćina bili su Bošnjaci, Česi, Slavonci, Zagorci i Bunjevci i tako predstavili šaroliku kulturu naroda kako iz Hrvatske tako i iz susjedne BiH.

Program se završio druženjem uz glazbu i zakusku dugo u noć.

UKPD „Taras Ševčenko“ kao i svih ovih godina od osnutka s velikom ljubavlju i trudom dočekuju goste u malom slavonskom selu i većina tih gostiju dolaze svake godine.

Mirjana Has

DJELATNOST UKPD „TARAS ŠEVČENKO“ IZ KANIŽE

Ljetni praznici su za UKPD „Taras Ševčenko“ Kaniža i ove godine protekli u radu i nizu aktivnosti.

13. srpnja 2024. godine članovi Udruge putovali su u Lukavicu na XVIII. internacionalni festival folklora i sevdaha. KUD „Lukavica“ je okupio KUD-ove iz pet država regije. Lukavica je poznata po baštini kulture i tradicije Bošnjaka, a na festival poziva društva i iz drugih država. Lukavica je ponosna što na pozornici nastupaju kulturno-umjetnička društva iz raznih zemalja i što posjetioци mogu uživati u različitosti brojnih naroda regije. Jasmin Brkićević, predsjednik KUD-a „Lukavica“ ponosan je na svoju kulturu i tradiciju zato na manifestaciji želi pokazati i druge kulture i tradicije. Tako su ove godine na pozornici prikazane zaista mješovite kulture. Nastupili su gosti iz Palestine, Slovenije, Hrvatske, Srbije, Austrije također i predstavnici folklora iz Hrvatske koji čuvaju kulturu i tradiciju svojih predaka među kojima su bili Ukrajinci i Česi.

Nastup Ukrajinaca iz Kaniže oduševio je gledatelje kako iz Lukavice i okolnih mjesta tako i goste iz inozemstva.

Članovi UKPD „Taras Ševčenko“ odazvali su se na poziv KUD-a „Tomislav“ na 43. žetvene svečanosti u Cerni 2024. Ovo je drugi put kako Kanižani sudjeluju na ovoj manifestaciji. Središnji dio svečanosti na kojemu su članovi UKPD „Taras Ševčenko“ nastupili održan je 21. srpnja kada je u 18 sati krenula tradicionalna žetvena povorka „Od sjetve do žetve“. Sudionici su u narodnim nošnjama prošetali od Male Cerce do središnjeg parka. U povorci sudjeluju članovi kulturno-umjetničkih društava, jahači, zaprege, strojevi i vatrogasci. Nakon svečane povorke na pozornici u parku održana je smotra folklora, a večer se završila koncertom „Slavonskih Lola“. NK „Tomislav“ Cerna za posjetitelje je pripremio vola na ražnju. Plesači UKPD „Taras Ševčenko“ odradili su nastup kao i do sada u punom sjaju i oduševili gledatelje.

Mirjana Has

МИСТЕЦЬКИЙ ПЛЕНЕР «ОБІЙМИ» У ХОРВАТІЇ

3 5 по 15 вересня 2024 року на мальовничому узбережжі Далмації пройшов мистецький пленер «Обійми», організований товариством української культури у Далмації «Цвіт» Спліт. У пленері взяли участь відомі українські художники: Людмила Давиденко, Андрій Чижов, Юлія Седюк, Роман Опалинський та Ольга Гук-Фіголь.

Завдяки їхній творчості та натхненню пленер набув особливого значення, залишивши незабутні враження в серцях учасників і глядачів.

Члени товариства «Цвіт» висловлюють особливу подяку керівнику Art Salon Veles Галині Трицолін, яка власними зусиллями організувала цей важливий для митців пленер. У складні часи війни, коли художники перебувають у надзвичайно скрутному становищі, не маючи можливості творити та черпати натхнення через звуки сирен і бомбардувань, цей пленер став важливим творчим простором.

Українці Спліта раді, що змогли допомогти в організації цієї події та надати митцям можливість творити в мирній атмосфері Хорватії, серед мальовничих краєвидів Адриатики. Керівники і члени товариства «Цвіт» висловлюють велику подяку за супровід та співпрацю доценту кафедри педагогіки та менеджменту освіти Олегу Теофіловичу Винничуку, який на волонтерських засадах брав участь у заході. Протягом усього перебування митців у Хорватії з 5 по 15 вересня він супроводжував групу та активно допомагав організаторам, забезпечуючи належний рівень підтримки та координації.

Пленер «Обійми» підкреслив важливість культурного обміну між Україною та Хорватією, який збагачує ці два народи, зміцнює дружбу та взаємопідтримку. Цей захід став справжнім святом творчості, що демонструє силу мистецтва об'єднувати культури та народи, даруючи радість і красу навіть у найтяжчі часи.

Автор тексту: Тетяна Павлюк
Фото: Галина Трицолін

ISTAKNUTI UKRAJINSKI PISAC IVAN FRANKO

Suvremenici nazivali Ivana Franka „akademijom znanosti” i ”sveučilištem” u jednoj osobi

Dana 27. kolovoza 1856. godine u selu Nahujevyči, Lavovske županije, rođen je Ivan Franko, izvanredni ukrajinski pisac, romanopisac, publicist, filozof, ekonomist, političar, javni djelatnik, lingvist. Suvremenici su ga nazivali "akademijom znanosti" i "sveučilištem" u jednoj osobi. Nacionalni genij Ivan Franko ušao je u svjetsku povijest kao izuzetan pjesnik, prozaik i dramatičar, prevoditelj i književni kritičar, publicist, filozof, folklorist, jezikoslovac, etnograf i ekonomist, javni i politički djelatnik. Ivan Franko bio je među osobama koje su okrenule kotač sudbine i time promijenile tijek ukrajinske povijesti. Njegov doprinos razvoju ne samo ukrajinske, već i svjetske kulture zapravo je neprocjenjiv. Autor je gotovo šest tisuća književnih, publicističkih i znanstvenih djela; tečno je pisao na ukrajinskom, poljskom, njemačkom i ruskom jeziku, prevodio s 19 jezika, uključujući istočne jezike. Također je prevodio na ukrajinski iz starobabilonskog, staroarapskog i starogrčkog jezika.

Ukupno je za Frankova života objavljeno više od 220 izdanja pojedinačnih knjiga i pamfleta, posebice više od 60 zbirki. Imao je kolosalno pamćenje - znao je 14 europskih jezika, mogao je svojim prijateljima gotovo doslovce ponoviti predavanje profesora, znao napamet cijeli Ševčenkov "Kobzar", domaće zadaće iz poljskog jezika često je radio u poetskom obliku.

Ivan Franko rano je ostao siročić: kad mu je bilo devet godina umire mu otac (Franko mu je posvetio svoju prvu pjesmu "Na Uskrs"), a kada je imao 16 godina umire mu i majka. Unatoč tome, već 1864. godine počinje stjecati temeljito obrazovanje. Dok je pohađao gimnaziju, Franko je živio u stanu kod daljnje rođakinje na periferiji grada. Istodobno je počeo popunjavati vlastitu knjižnicu koja je uključivala gotovo 500 knjiga na ukrajinskom i drugim europskim jezicima. Cjelokupna njegova knjižnica broji 12 tisuća primjeka.

Franko je studirao na sveučilištu u Lavovu, a potom na sveučilištu u gradu Černivci, gdje je stekao visoko obrazovanje. Potom je obranio disertaciju na sveučilištu u Beču (Austrija), stekavši znanstveni stupanj doktora filozofije.

Franko je vjerovao da ljubav prema svom narodu treba pokazivati ne bujicama glasnih fraza, već neumornim tihim radom, a svaki Ukrajinac treba ispuniti svoju dužnost prema domovini i biti spreman slijediti primjere najboljih sinova Ukrajine.

Frankova prva mladenačka ljubav bila je svećenikova kći Olga Roškevič. Par se upoznao 1874. godine. Njihova se veza isprva svidjela roditeljima, a umalo je došlo i do službenih zaruka. Međutim, Ivan Franko je uhićen zbog sudjelovanja u tajnoj socijalističkoj organizaciji. I nakon toga, Olgin otac zabranjuje kćerki bilo kakvu komunikaciju s Frankom.

Godine 1886. Ivan Franko se oženio. Njegova supruga bila je Olga Khoružynska. Ona je bila visokoobrazovana osoba, tečno je govorila engleski, francuski, njemački i ruski. Ivan i Olga Franko odgojili su četvero djece - Andriju, Tarasa, Petra i Anu. Svaki od njih, nastavljajući posao svog oca, dao je značajan doprinos razvoju nacionalne kulture i formiranju ukrajinske države.

Ivan Franko poznat je po svojoj ljubavi prema vezenim košuljama koje je nosio i radnim danom i blagdanom, postavši tako inicijator nove mode, uostalom, postao je prvi ukrajinski intelektualac koji je košulju s ukrajinskim ornamentima spojio s odijelom.

Franko je poznat po svom interesu za indijsku kulturu, proučavao je književnost, filozofska djela, tekstove. I sam je rekao: "Šteta što nisam orijentalist". Među prijevodima Ivana Franka je i biblijska "Knjiga postanka". To je i dalje najtočniji prijevod ovog dijela Biblije na ukrajinski jezik.

Godine 1908. Frankovo zdravlje se znatno pogoršalo, ali je nastavio raditi. Razdoblje posljednjeg desetljeća Frankova života bilo je vrlo teško. Ivan Franko umro je 28. svibnja 1916. godine u Lavovu, gdje je i pokopan na lyčakivskom groblju.

Ivan Franko je bio nominiran za Nobelovu nagradu za književnost, ali je njegova prerana smrt spriječila ovaj povijesni događaj.

Godine 2011. u gradu Lipiku u Hrvatskoj podignut je spomenik Ivanu Franku jer je potkraj svog života Franko boravio u Hrvatskoj na liječenju, i to u Lovranu i u Lipiku.

Spomen-obilježje ukrajinskom piscu Ivanu Franku postavljeno je i u Lovranu u dogovoru s lokalnim vlastima, na području primorskog parka uz povijesni nasip Lungomare u čast boravka Ivana Franka u Lovranu (Villa Central, veljača-travanj 1909.). Svečano otvorenje spomen-obilježja održalo se 22. listopada 2022. godine povodom Prvog parlamentarnog summita Krimске platforme (Zagreb, 25. listopada 2022.) uz sudjelovanje predsjednika Vrhovne rade Ukrajine Ruslana Stefančuka i Predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića. Ideja o ovjekovječenju sjećanja na Ivana Franka u Lovranu nastala je zahvaljujući inicijativi veleposlanika Ukrajine u Republici Hrvatskoj Vasylja Kyrlyča.

S ukrajinskog jezika prevela Olesja Martinjuk

Ivan Franko i supruga Olga Horužynska

Ivan Franko

Spomenik Ivanu Franku u Lipiku

Spomen obilježje Ivanu Franku u Lovranu otvorili su Ruslan Stefančuk i Gordan Jandroković

GLAZBENA DJELA NA POEZIJU TARASA ŠEVČENKA

Taras Ševčenko je intelektualac izuzetno visokog umjetničkog ukusa. Svi znaju za Tarasa Ševčenka pjesnika - autora proročanskih filozofskih djela, znaju i Ševčenka slikara, suptilnog i jako talentiranog umjetnika, ali postoji i treća strana - Ševčenko glazbenik. Taras Ševčenko bi mogao biti poznati glazbenik. Malo tko zna da je Taras Ševčenko bio glazbeno obrazovana osoba i imao je širok raspon ukusa: jako je volio Haydna, Mozarta i Beethovena, te se stalno obraćao njihovom stvaralaštvu. Dnevnici Tarasa Ševčenka vrlo su bogati razmišljanjima o glazbi. Istaknuti ukrajinski pjesnik često se okreće bečkoj klasici. I, naravno, Wolfgang Amadeus Mozart uvijek je ostao za njega ideal harmonije.

Poznato je da je Taras Ševčenko jako dobro pjevao. Myhajlo Maksymovyč, prvi rektor Kyjivskog sveučilišta, sjećao se da je Taras bio pjevač prekrasnog glasa. "Da nije bilo njegovog ogromnog talenta pisca i slikara, Ševčenko bi bio svjetski pjevač", rekao je. Tvrde da je Ševčenko imao dobar glazbeni sluh i ugodan glas - "bariton s visokim tenorskim notama" baršunastog tona, volio je pjevati i, prema svjedočenju suvremenika, "uvijek bi svu svoju snagu ulagao u izvođenje narodnih pjesama". Prema legendi: "Ševčenko je jako volio narodne pjesme, znao ih je bezbroj i naučio bi ih od jednom: gdje god je čuo novu pjesmu, odmah bi je uzeo glasom i znao je svu".

Možda su zato Ševčenkova djela toliko melodična da izravno mogu postati pjesme. Mykola Lysenko je bio prvi ukrajinski skladatelj koji je svjesno pristupio glazbenom utjelovljenju Ševčenkove poezije. Skladatelj je napisao ciklus djela "Glazba za "Kobzar""", koji sadrži 87 djela različitih žanrova i oblika. Lysenko je također stvorio 56 romansi, 19 zborova, 9 vokalnih ansambala i 3 kantate na temelju Ševčenkovih pjesama.

Dakle, prisjećamo se nekih pjesama Velikog Kobzara Tarasa Ševčenka i na taj način odajemo mu počast te ćemo obilježiti

210. obljetnicu rođenja ukrajinskog Genija. "Široki Dnjepar urla, stenje" najpoznatija je pjesma na svijetu na Ševčenkove riječi i glazbu Danyla Kryzhanivskog. Pjesma se temelji na prvim šest strofa balade "Prychynna". "Misli moji, misli moji, s vama mi je i teško i ružno". Pjesnik je ovom pjesmom otvorio svoju prvu zbirku „Kobzar“.

Na kulturnim događanjima u organizaciji UKPD „Dnipro“ Rijeka pjesmu „Misli moji“ prekrasno je izvodio hrvatski bariton Dario Berčić, koji trenutno studira u Beču, tamo uživa veliki uspjeh i veliku zahvalnost publike na prekrasnom izvođenju ovog djela.

Svima je poznata pjesma Tarasa Ševčenka "Pred kućicom je višnjik mali" iz poetskog ciklusa "U kazamatu", napisanog 1847. godine. Ova Ševčenkova poezija smatra se biserom ukrajinske i svjetske lirike. Glazbu za pjesmu napisao je Mykola Lysenko - ukrajinski skladatelj, klavirist i dirigent, sakupljač folklor.

Ukrajinski pisac i pripovjedač Ostap Vyšnja rekao je za Ševčenka da je to čovjek koji je spasio cijelu naciju. Taras Hryhorovyč zauvijek će živjeti u srcima Ukrajinaca, a njegov

besmrtni duh lebdjet će nad Ukrajinom i nad svima koji znaju, pamte i ponosi se genijalnom baštinom Kobzara.

Upravo zato što okosnicu Ukrajinskog kulturno-prosvjetnog društva „Dnjipro“ Rijeka čine glazbenici, pjevači, novinari i književnici, članovi Udruge imaju želju istaknuti baš ovu stranu talenta i veličine Velikog Kobzara. Želja im je ostaviti u hrvatskim knjižnicama glazbenih ustanova notni primjerak popularnih vokalnih solističkih djela ukrajinskih skladatelja na besmrtnu poeziju Tarasa Ševčenka. I zato će Ukrajinsko kulturno-prosvjetno društvo „Dnjipro“ iz Rijeke do 210. obljetnice rođenja Velikog Kobzara objaviti knjigu - zbirku od 18 najpopularnijih glazbenih djela napisanih na poeziju Tarasa Ševčenka. Knjigu priprema autorica Olga Kaminska.

Urednici knjige: novinarka i sudski tumač Marta Martinčić te ukrajinski publicist, prozaik, pjesnik, autor stihova pjesama i novinar Oleksandr Balabko.

Video "Što će meni crne obrve" na riječi Tarasa Ševčenka snimila je Olga Kaminska ovdje, u Hrvatskoj, na Jadranskom moru u Lovranu. Uz pratnju Nacionalnog orkestra narodnih instrumenata sa audio CD-a "Na krilima zavičajne pjesme".

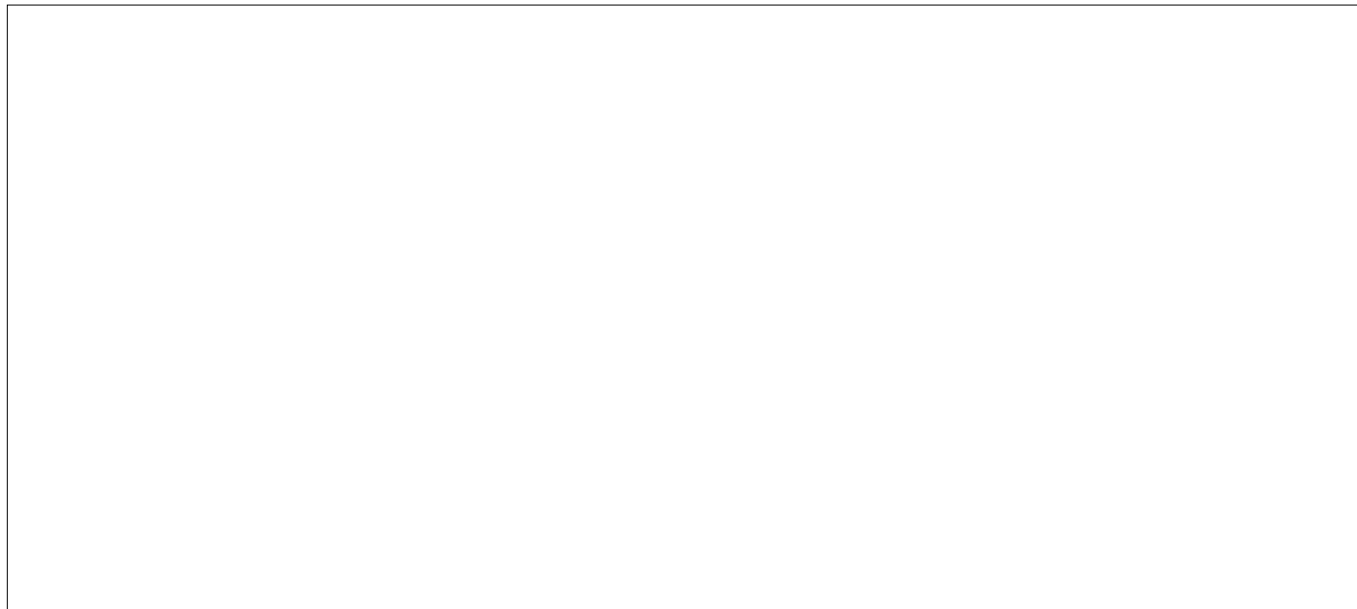
Recitacija djela Tarasa Ševčenka odjekuje u srcu svakom riječju. I upravo u vrijeme početka ruskog rata protiv Ukrajine 2014. i sveobuhvatne invazije 2022., djela Velikog Kobzara zvuče sve više proročanski, a Ukrajinci traže u njegovim riječima podršku.

Olga Kaminska

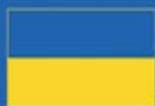

LJETNA ŠKOLA UKRAJINSKOG JEZIKA I KULTURE 2024.

Ove godine održana je 16. Ljetna škola za djecu i mlade ukrajinske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Organizator projekta je Ukrajinska zajednica Republike Hrvatske u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske.

OLUJA ZA UKRAJINU

MIR KROZ SNAGU!

Hvala svima koji podržavaju Ukrajinu! Vi možete doprinijeti svojim prilogom povratku mira u Ukrajinu i biti sigurni kako će stići i doći tamo gdje treba.

Ukrajinska Zajednica Grada Zagreba

Žiro račun u Raiffeisen banci: 2484008-1135244382

IBAN: HR2324840081135244382

Sa naznakom: Oluja za Ukrajinu

